

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞI
2014 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Ağustos 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	6
6.	TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7

KISALTMALAR

IPA	Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
MYK	Mesleki Yeterlilik Kurumu
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
KSS	Küçük Sanayi Sitesi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2014 Yılı Bütçesi ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına 2.789.101.000,00 Türk Lirası ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 0,65' ine tekabül etmektedir.

Bütçeyle verilen ödenekler dışında, uluslararası antlaşmalar gereğince Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında 2014 yılında sağlanan fonlarından (84.608.738,85 AVRO) karşılığı Türk Lirası kaynak kullanılmıştır.

Ayrıca Bakanlık faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında Bakanlık yemekhanesinin 2014 yılına ilişkin işletme hesabı özeti verilerine göre; 1.166.924,74 Türk Lirası gelir elde ettiği, 1.332.118,18 Türk Lirası tutarında harcama yaptığı görülmüştür. 2013 yılı olumlu faaliyet sonucundan devreden 300.453,81 Türk Lirası ile birlikte 2014 yılı bakiyesi 135.260,37 Türk Lirası olmuştur.

Bakanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Bakanlığın 2014 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

2014 Yılı Bütçe Giderleri	Toplam Ödenek (TL)	Gönderilen Ödenek (TL)	Bütçe Gideri (TL)
Personel giderleri	123.309.000,00	128.712.000,00	128.333.002,00
SGK devlet primi giderleri	19.880.000,00	20.767.000,00	20.660.841,00
Mal ve hizmet alım giderleri	32.747.000,00	46.877.000,00	37.489.120,00
Cari transferler	1.110.179.000,00	1.203.638.589,00	1.080.018.772,00
Sermaye giderleri	35.934.000,00	36.934.000,00	14.011.902,00
Sermaye transferleri	1.250.838.000,00	1.282.036.599,00	1.177.118.809,00
Borç verme	216.214.000,00	296.100.000,00	229.595.871,00
Genel Toplam	2.789.101.000,00	3.015.065.189,00	2.687.228.318,00

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesidir.”* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde,

uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 118-135 inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceği; 144 üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından sorumlu olduğu; 136 ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğu dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazete’de yayınlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlık muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle

sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetimler, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, tarafımızca yürütülecek denetimlerin mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmekle birlikte;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu ve taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu nedenlerle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına ilişkin denetimlerimiz, hazırlanması gereken temel mali raporların düzenlenememesi sebebiyle, bütçe giderleri ile

taşınırlara ait işlemlerin mevzuata uygunluğuna dönük olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim ve inceleme çalışmaları; Bakanlığın merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları yapılan Ödeme Emri Belgeleri (ÖEB) ve bunların ekinde yer alan kanıtlayıcı belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da 8 Aralık 2013 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci maddesi uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2014 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde belirlenen çerçevede gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin, kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ilişkin yapılan denetimi sonucunda tespit edilen hususlar ile mali yönetim ve iç kontrol sistemlerine ilişkin değerlendirmeler “Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde gösterilmiştir. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecek olup TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde başka bir husus bulunmamaktadır.

6. TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Ölçü ve Tartı Aletlerinin Yerinde Muayenesinde Elde Edilen Paraların Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi ve Bu Giderler İçin Belirlenen Ücretlerde Artış Yapılmaması

1.1 Taşra Teşkilatı İl Müdürlüklerince, Ölçü ve Tartı Aletlerinin Yerinde Muayenesinde Elde Edilen Paraların Bütçeye Gelir Kaydedilmeden Özel Bir Hesapta Toplanıp Harcanması

Ölçü ve ölçü aletlerinin buldukları yerlerde yapılacak muayenelerine ilişkin giderler 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanununun 19'uncu maddesi ile; ölçü ve ölçü aletlerinin buldukları yerlerde yapılacak muayeneleri için görevlendirilecek memurların 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre tahakkuk ettirilecek yollukları ile muayene için gerekli araç ve gereçlerin taşıma ücretlerinin, muayene isteğinde bulunanlar tarafından ödeneceği düzenlenmiştir. Bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesinde de; benzer bir düzenleme yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinde; yerinde muayene giderlerinin muayene isteğinde bulunanlar tarafından ödenmesi öngörülmüş olmasına rağmen, bu giderlerin nasıl ve ne şekilde tahsil edileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durumun, uygulamada muhtelif sorunlara neden olmasından dolayı Bakanlık Makamı tarafından il Müdürlüklerine gönderilen “Olur” ile; konuyla ilgili uygulamalarda birlik sağlanması için yerinde muayene gideri olarak alınacak ücretler belirlenmiş ve tahsil edilen bu ücretlerin İl Müdürlüklerince, Ziraat Bankası, Halk Bankası veya Vakıflar Bankası nezdinde bu amaçla açılacak bir hesaba yatırılması, bu hesapta toplanacak paranın da muayeneyi yapan memurların yollukları ile muayene için gerekli araç ve gereçlerinin taşıma ücretlerinin ödenmesinde, temin edilen araçların kullanımına ilişkin hizmet satın alınması ve bu araçların tamir, bakım ve kalibrasyonları ile yakıt giderleri ve konu ile ilgili demirbaş ve kırtasiye satın alınmasında kullanılması öngörülmüştür.

Ölçü ve Tartı aletlerinin yerinde muayenesinden elde edilen ve İl Müdürlükleri adına bankalarda açılan hesaplarda bulunan gelir 31.12.2014 tarihi itibarıyla toplam 2.023.594,95 Türk Lirası olup, bu gelirden yılı içinde 1.365.541,44 Türk Lirası harcama yapılarak 2015 yılına 658.053,51 Türk Lirası devretmiştir.

Daha önce bu gelirler, Ölçüler ve Ayar Fonuna dahil iken bu Fon 03.03.2001 tarihli 4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun ile yürürlükten kaldırılmış olup, bundan

böyle yerinde muayene giderleri için muayene talebinde bulunanlarca yatırılan tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmelidir.

Diğer taraftan, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin (g) fıkrasında; kamu kaynakları, borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri, (i) fıkrasında da; Kamu geliri, Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri, şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanımlardan anlaşılacağı üzere; 5018 sayılı Kanuna tabi ve genel bütçeli kamu kurumu olan Bakanlığın, İl Müdürlükleri tarafından tahsil edilerek Bankada özel bir hesapta tutulan ölçü ve tartı aleti muayene ücretleri, ilgili Kanununa dayanılarak toplandığı ve kamuya ait olduğu için kamu geliri ve kamu kaynağı niteliğindedir.

5018 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinde; Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilât, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütüleceği, bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirlerinin Hazine veznelerine gireceği, giderlerin de bu veznelerden ödeneceği, bu idarelerin özel vezne açamayacağı, şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, banka hesaplarına yatırılan ölçü ve tartı aletlerinin yerinde muayenesinden elde edilen paralar kamu kaynağı ve kamu geliri olması sebebiyle, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın elde ettiği bu gelirin tahsil ve kullanım usulü Kanunun hazine birliği ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

5018 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin 5'inci fıkrasında; Kamu malî yönetiminin Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği, 13'üncü maddesinin (m) fıkrasında ise; Kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği, 49'uncu maddesinde ise; Muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulacağı ve yürütüleceği, belirtilmiştir.

Oysaki Ölçü ve Tartı aletlerinin yerinde muayenesinden elde edilen paralar, bankaların vadesiz mevduat hesaplarında tutulmakta ve bu hesaplardan yapılan harcamalar bütçede yer almadığı gibi harcamalarla ilgili herhangi bir muhasebe kaydı da tutulmamaktadır.

2012 ve 2013 Yılı Denetim Raporlarında da konu edilmesine rağmen, 2014 yılında

toplam 2.023.594,95 Türk Lirası olarak tahsil edilen bu gelirin bütçeye gelir kaydedilmemesi ve söz konusu faaliyetlere ilişkin toplam 1.364.541,44 Türk Lirası cari harcamanın bütçe dışına çıkarılarak gerçekleştirilmesi ve denetime uygun bir şekilde kanıtlayıcı belgelerle kayıt altına alınmamış olması mevzuat hükümlerine uygun değildir.

1.2 Bakanlık Tarafından 01.09.2010 Tarihinde Yerinde Muayene Giderleri İçin Belirlenen Ücretlerin, Bu Tarihten İtibaren Hiçbir Artış Yapılmadan Aynen Uygulanması

3516 sayılı Kanununun 19'uncu maddesinde ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelikte; yerinde muayene giderlerinin muayene isteğinde bulunanlar tarafından ödenmesi öngörülmüş olmasına rağmen, bu giderlerin nasıl ve ne şekilde tahsil edileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamakta olup, Bakanlık Makamı tarafından 01.09.2010 tarihinde yayınlanan "Olur" ile yerinde muayeneler giderleri için ücretler belirlendiği, ancak bu tarihten itibaren hiçbir artış yapılmadan uygulamanın aynı ücretlerle devam ettiği anlaşılmıştır.

Bu ücretler, belirtilen Kanun ve Yönetmelik hükümleri gereği, periyodik muayene için 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre tahakkuk ettirilecek yollukları ile muayenelerde gerekli araç ve malzemenin taşıma ücretleri için ölçü ve ölçü aletleri sahiplerince ödenmektedir. Bu giderlerden, yolluklar her yıl değiştiği, araçlar için yapılan masraflar arttığı halde, belirli aralıklarla yeniden ücret tespiti yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Yerinde muayene giderlerinin, ölçü ve ölçü aletlerinin buldukları yerlerde yapılacak muayenelerine ilişkin giderler olduğu; bunlardan birincisinin yerinde muayene için görevlendirilen personelin 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödenecek harcırahı olduğu, ikincisinin ise muayene için gerekli araç ve gereçlerin taşıma ücreti olduğu,

Gerek 3516 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi, gerekse bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliğininin 16 ncı maddesine göre yerinde muayene giderlerinin muayene isteğinde bulunanlar tarafından ödeneceğinin öngörüldüğü, fakat bu giderlerin nasıl ve ne şekilde tahsil edileceğine ilişkin ilgili mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmadığı,

İlgili memura ödenecek olan harcırah miktarının ilgili Kanun hükümleri çerçevesinde belirli olduğu fakat muayene için gerekli araç ve gereçlerin taşıma ücretlerinin miktarının açık

olmadığı,

Bakanlık tarafından, ortaya çıkan ihtilafların giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla, taşıma giderlerinin tespitinde dikkate alınacak hususlar ile elde edilen gelirin harcanacağı yerlerin genel hatları 01/09/2010 tarih ve 478 sayılı bir Olur ile belirlendiği,

Bu Olur çerçevesinde yerinde muayene gideri adı altında alınan paraların, il müdürlüklerince, kamu bankalarından birisinde açtırılan hesapta toplanmasının sağlandığı, toplanan bu paralarla önce denetime giden personelin harcırahları ile muayene için gerekli araç ve gereçlerin taşıma ücretlerinin ödendiği, geri kalan paranın da muayene için gerekli araç ve gereçlerin tamir, bakım ve kalibrasyonları ile araçların yakıt giderleri ve konuyla ilgili demirbaş ve kırtasiye alınmasında kullanıldığının sağlandığı,

Sonuç olarak; yerinde muayene giderleri hesabının oluşturulması ile son yıllarda ölçü ve ölçü aletlerinin denetim ve muayene işlemlerinin çok daha etkin ve verimli bir şekilde yapılmış olması da dikkate alındığında söz konusu uygulamanın devam etmesinin faydalı olacağını değerlendirildiği,

Ayrıca, 01/09/2010 tarihli ve 478 sayılı Olur ile belirlenen yerinde muayene ücretlerinin yeniden değerlendirme oranına göre 2016 yılından itibaren geçerli olacak şekilde belirlenmesi için Bakanlık Makamından yeni bir Olur alınacağı,

Belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgumuza verilen cevapta özetle, yerinde muayene giderleri adı altında toplanan paranın nerede, nasıl ve hangi kapsamda harcanacağına ilişkin usul ve esasların açık olarak belirlenmiş olması ve bu hesap kapsamında gerçekleştirilen harcamaların usulüne uygun olarak yapılması, son iki yıllık denetim sonuçları karşılaştırıldığında ölçü ve ölçü aletlerinin denetim ve muayene işlemlerinin çok daha etkin ve verimli bir şekilde yapılmış olması dikkate alındığında, söz konusu uygulamanın devam etmesinin uygun olacağı belirtilmesine karşın, bulgumuzda söz edilen özel hesaplarda tutulan paraların bütçe geliri olduğu ve bunların muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesi hususuyla ilgili herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

Bu itibarla, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, bünyesinde Ölçü ve tartı aletlerinin yerinde muayene hizmetleri sonucu elde edilen bu gelirler, daha önce Ölçüler ve Ayarlar Fonuna dahil iken bu Fonun 03.03.2001 tarih ve 4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi hakkında Kanunla yürürlükten kaldırılması sebebi ile, bu tarihten sonra, bütçe ilkesi ve hazine birliği

prensibi çerçevesinde bütçeye gelir kaydedilmesi ve ilgili harcamaların da bütçeden yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Bakanlık tarafından 01.09.2010 tarihinde yerinde muayene giderleri için belirlenen ücretlerin, bu tarihten itibaren hiçbir artış yapılmadan aynen uygulanması konusu ile ilgili olarak; Kamu idaresi cevabında, bulguya iştirak edildiği ve yerinde muayene ücretlerinin yeniden değerlendirme oranına göre belirlenmesi için gerekli işlemin yapılacağı belirtildiğinden gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Bütçeye Dahil Edilmeyen Şirket Genel Kurul Komiser Ücreti

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı zamanında İl Müdürlüklerinde mevcut olan ve o dönemde Şirket Genel Kurul Komiser ücreti olarak Ziraat Bankası, Vakıflar ve Halk Bankasındaki ilgili hesaplara yatırılan paraların; 08.06.2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında 640 Sayılı KHK ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ayrıldığı için, Sanayi ve Ticaret Bakanlığındaki ticaret birimlerinin, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına geçmesi nedeniyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilmediği ve bütçe dışında tutulmak suretiyle, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüklerinde kaldığı ve bu hesaplardan Bakanlığın bilgisi dâhilinde harcamalar yapıldığı tespit edilmiştir.

2014 yılı sonu itibariyle 12 İl Müdürlüğünde Şirket Genel Kurul Komiser ücreti olarak toplam 356.890,40 Türk Lirası (2013 yılından devir + 2014 yılı tahsilat)para bulunduğu ve bu hesaptan 135.696,64 Türk Lirası gider yapıldığı ve 2015 yılına 221.193,76 Türk Lirası devredildiği anlaşılmıştır.

Bu hesapların, Şirket Genel Kurul Komiser ücreti ile ilgili olması nedeniyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilerek kamu kaynağı/ kamu geliri olarak bütçeye dahil edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; İç Ticaret Genel Müdürlüğünün, 03/06/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 6'ncı maddesinde Bakanlığın ana hizmet birimlerinden biri olarak sayıldığı, 9'uncu maddenin 1'inci fıkrasının (c) bendinde ise kuruluşuna izin verilecek anonim şirketler ile genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisi bulunacak anonim şirketleri belirlemek ve bunların işlemlerini yürütmek bu Genel Müdürlüğün görevlerinden olduğu, bu amaçla çıkarılan 28/11/2012 tarihli ve 28481 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmeliğin 36'ncı maddesinin (f) fıkrasında,

Bakanlık temsilcisi ücretlerinin, İç Ticaret Genel Müdürlüğü/Gümrük ve Ticaret İl Müdürlükleri adına bankalarda açılacak hesaplara yatırılacağına hükme bağlanmış olduğu,

Bu çerçevede, anılan KHK'nın yürürlüğe girdiği tarihten sonra sehven Bakanlık İl Müdürlükleri hesaplarına yatırıldığı tespit edilebilen tutarların Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilmesine yönelik çalışma yapılacağı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilmiştir. Bu çerçevede, anılan Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlüğe girdiği tarihte Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İl Müdürlüklerinde özel bir hesapta toplanan bu paraların, şirket genel kurul komiser ücreti ile ilgisi olması nedeniyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilmesi ve kamu kaynağı/kamu geliri olarak bütçeye dahil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Mesleki Yeterlilik Kurumuna (MYK) Aktarılan Üyelik Aidatının, MYK Tarafından Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Belirlenmesi

5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu'nun "*Kurumun Organları*" başlıklı 5'nci maddesinde; Kurumun Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve hizmet birimlerinden oluştuğu; "*Genel Kurul*" başlıklı 6'ncı maddesinde ise Genel Kurulun hangi kurum ve kuruluşların üyelerinden oluşacağı hüküm altına alınmıştır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan da bir üyenin "*Genel Kurul*" da temsil edileceği bu madde de belirtilmiştir.

Kanun'un "*Gelirler*" başlıklı 26'ncı maddesine göre Kurumun gelirleri şunlardır:

"a) Bu Kanunun 6'ncı maddesinin 1'nci fıkrasında belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi ve işveren konfederasyonları ile diğer kuruluşların Genel Kuruldaki her bir temsilcisi için, olağan Genel Kurulun yapıldığı tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin yirmi katını geçmemek üzere, miktarı Genel Kurulca belirlenen aidatlar.

b) Kurumun Genel Kurula sunulan bütçesinden, bu maddenin (a) bendine göre belirlenen aidatlar düşüldükten sonra kalan kısım üzerinden 6'ncı maddenin 1'nci fıkrasında belirtilen her bir Bakanlık ile kamu kurum ve kuruluşu için eşit miktarda belirlenen aidatlar.

..."

Madde metninden de anlaşılacağı üzere, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında da dâhil olduğu bakanlık, kurum ve kuruluşlar için Kanun'un 26'ncı maddesinin (b) bendinde

belirtilen üyelik aidatları; Genel Kurula sunulan bütçeden Kanun'un 26'ncı maddesinin (a) bendi gereği 22 üye için belirlenen aidatlar düşüldükten sonra kalan kısım üzerinden eşit miktarda belirlenmektedir.

MYK Strateji Başkanlığından alınan bilgiye göre; Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi ve işveren konfederasyonları ile diğer kuruluşların (22 Üye) 2014 yılı toplam aidat miktarı MYK'ca 449.460,00 Türk Lirası belirlenmiştir.

2014 MYK bütçesi olarak belirlenen 11.448.000,00 Türk Lirasının Kanun'un 22'nci maddesinin (a) bendi gereği 22 üye için belirlenen aidatlar düşüldükten sonra kalan kısım olan (11.448.000,00 - 449.460,00) 10.998.540,00 Türk Lirasının (10.998.540,00/17) 646.972,00 Türk Lirası olarak Kanun'un 6'ncı maddesinde sayılan 17 kamu kurum ve kuruluş ile bakanlığın her birinin ödemesi gereken aidat olarak belirlenmiştir. Ancak Maliye Bakanlığı bütçe hazırlama aşamasında ödenecek aidat tutarının 560.000,00 Türk Lirası olmasına karar vermiş ve bu tutar üzerinden aidat ödemesi yapılmıştır.

Kanun'un "Bütçe" başlıklı 28'inci maddesinin 1'inci fıkrasında "*Kurumun gelirlerinin giderlerini karşılama esastır. Kurum gelirleri bir bankada açılacak hesapta tutulur. Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanmayan paralar Maliye Bakanlığına bildirildikten sonra Kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılır ve takip eden Genel Kurul üyelik aidatları gelir fazlası dikkate alınarak belirlenir.*" denilerek üyelik aidatlarının hesabında izlenecek usul belirlenmiştir. Buna göre, 2014 yılı MYK üyelik aidatları belirlenirken 2012 hesap yılında harcanmayıp -Maliye Bakanlığına bildirildikten sonra- Kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılan paraların takip eden MYK Genel Kurul'da gelir fazlası olarak dikkate alınması gerekmektedir. Ancak 31.10.2013 tarihli MYK Genel Kurul toplantısında gelir fazlasının dikkate alınıp alınmadığına ilişkin bir açıklama bulunmamaktadır.

2012 yılı Kurum kesin mizanında 102 Banka Hesabı borç bakiyesi 5.367.576,15 Türk Lirasıdır. 2014 tarihinde toplanan MYK Genel Kurulunda, üyelik aidatı belirlenirken; 2012 yılsonu itibariyle harcanamayıp gelir fazlası olarak ertesi yılın gelir hesabına aktarılması gereken 5.367.576,15 Türk Lirası dikkate alınması gerekmektedir.

2014 yılında yukarıda belirtilen açıklamalar ışığında 2012 yılından devreden gelirler (harcanamayan paralar) dikkate alınarak üyelik aidatı belirlense idi tahsil edilecek aidat aşağıdaki gibi olacaktı:

- 2014 MYK bütçesi 11.448.000,00
- 2014 yılı için 22 üyeden (26.md “a” bendi) 449.460,00 aidat
- 11.448.000,00 - 449.460,00 =10.998.540,00
- 10.998.540,00 -5.367.576,15 (2012 gelir fazlası)= 5.630.963,85
- 5.630.963,85 /17= 331.233,16 (26. maddenin “b” bendi uyarınca her bir Kamu kurum ve kuruluş ve Bakanlık payı)

Hâlbuki 2014 yılında her bir üyeden alınan aidat 560.000,00 Türk Lirası olmuştur.

MYK Kanunu'nun yukarıda anılan 28'inci maddesinin 1'inci fıkrası hükmü karşısında, MYK'ca 2014 yılı için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında üyelik aidatı olarak 331.233,00 Türk Lirası alınması gerekirken 560.000,00 Türk Lirası olarak alınması, mevzuatın öngördüğü hükümlere aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (g) bendi gereğince, Genel Kurul üyelerinin aidat miktarını belirleme yetkisi Meslekî Yeterlilik Kurumu(MYK) Genel Kuruluna ait olduğu,

Kanunun 26'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince Bakanlıklar ve kamu kurumları dışındaki Genel Kurul üyelerinin MYK aidat miktarlarının, temsilcileri başına brüt asgari ücretin yirmi katını geçmemek üzere Genel Kurul tarafından belirlenmekte, anılan fıkranın (b) bendi gereğince de; Kurum gider bütçesinin kalan kısmı Genel Kurul üyesi Bakanlıklar ve kamu kurumlarına eşit olarak paylaşılması ile belirlenen aidatlardan oluştuğu, Kurumca MYK Genel Kurul Üyesi Kamu Kurumlarına gönderilen 13/06/2013 tarihli ve 966 sayılı yazıda MYK 2014 yılı aidatının azami 560.000,00 TL olacağı belirtilerek, bütçe hazırlıklarında bu tutarın esas alınmasının istendiği, Dolayısıyla, Genel Kurul üyesi diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları gibi Bakanlıkca da bütçe çalışmalarında MYK üyelik aidatı ödemesi için Maliye Bakanlığında bu tutar kadar ödenek talep edildiği, Maliye Bakanlığı ve Genel Kurul üyesi diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşlarının da 2014 yılı gider bütçelerine 560.000,00TL MYK Genel Kurul aidatı ödeneği ayırdığı ve bu miktarın 6512 sayılı 2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda aynen yer aldığı, Genel Kurul üyesi bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının da 6512 sayılı Kanununda yer alan bu miktar üzerinden Genel Kurul üyelik aidatlarını ödemiş olduklarını,

Ayrıca, Mesleki Yeterlilik Kurumunun da ödenen Genel Kurul üyelik aidatlarında fazla ödeme olmadığını belirttiği,

MYK Genel Kurulunca 560.000,00 TL olarak belirlenen 2014 yılı aidatı Genel Kurul Üyesi diğer on altı (16) kamu kurum ve kuruluşu gibi Bakanlıkça MYK'ya ödenmiş olup yapılan işlemler açısından mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirildiği,

Belirtilmiştir.

Sonuç olarak 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu'nun 26 ve 28'inci maddeleri MYK Genel Kurulu'na üyelik aidatı belirleme yetkisi verirken, aynı maddelerle bu yetkinin sınırları çizilmiştir. Dolayısıyla Genel Kurul üyelik aidatlarını belirlemede sınırsız bir takdir yetkisine sahip değildir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Hesap Verme Sorumluluğu*" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Bulgu konusu husus Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı dahil MYK Kanunu'nun 6'ncı maddesindeki 17 Kamu Kurum ve Kuruluşunu ilgilendirdiği için; üyelik aidatlarının Kanunun 26 ve 28'inci maddelerine uygun olarak MYK Genel Kurulu tarafından belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 4: OSB'ler Tarafından Kişilere Bedelsiz Yapılan Arsa Tahsislerine Ait Kredilerin Mahsuplarının Yapılmaması, Bakanlık Kredisi Kullanmamış veya Kredi Borcunu Ödemiş Olan OSB'lere İse Ödeme Yapılmaması

4.1. OSB'lerde Bulunan Parsellerin 4562 sayılı Kanunun Geçici Madde 9 Kapsamında Gerçek veya Tüzel Kişilere Bedelsiz Tahsisler Yapıldığı Halde, Kredilerden Mahsup İşleminin Yapılmaması Nedeniyle 232 Hesapta Kurum Alacağı Olarak Yer Alması

635 Sayılı Bilim, Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9'uncu maddesi, 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği kapsamında Organize Sanayi Bölgelerine (OSB) verilen kredilerin incelenmesinde; 4562 sayılı Yasanın Geçici Madde 9

kapsamında bulunan illerdeki 72 OSB' nin, Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen oranlarda tamamen veya kısmen bedelsiz olarak 31 Aralık 2014 tarihi itibariyle 944 adet parsel tahsis ettikleri halde; Ekonomi Bakanlığının uygun görüş vermemesi ile parsel değeri tespit edilememesi ve Bakanlık tarafından OSB'lere verilen kredi borçlarından mahsup işleminin yapılamadığı ve bu nedenle söz konusu OSB'lerin borçlarının 232- Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında kurum alacağı olarak yer aldığı ve aynı konuya 2013 yılı denetim raporunda da yer verilmesine rağmen uygulamanın düzeltilmediği tespit edilmiştir.

6215 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 20'nci maddesiyle 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa eklenen Geçici Madde 9 ile; OSB'lere belirli şartlarda tamamen veya kısmen bedelsiz olarak parsel tahsisi yapılabilmesi mümkün kılınmış ve bu konuda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Ayrıca bu madde de, tahsis edilen parsellerin mahsup işlemlerine esas değerinin hesabında, Bakanlıkça Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle her OSB için tespit edilen yılı metrekare fiyatın dikkate alınacağı belirtilmektedir.

Bu maddeye istinaden 2011/2151 sayılı BKK ile yürürlüğe konan "Organize Sanayi Bölgelerinde Yer Alan Parsellerin Gerçek veya Tüzel Kişilere Tamamen veya Kısmen Bedelsiz Tahsisine Dair Yönetmelik" ile de, OSB'lerde yer alan parsellerin gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz tahsisine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiş olup, 12'nci maddesinde ise; mahsup işlemlerine esas parsel bedellerinin tespitinde Hazine Müsteşarlığının uygun görüşünün alınacağı belirtilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, tamamen veya kısmen bedelsiz olarak tahsis edilen parselin değerinin Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça her OSB için tespit edilecek yılı metrekare fiyatı üzerinden hesaplanmak suretiyle OSB'ye verilen krediden mahsup edilerek 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının alacağına ve diğer ilgili hesaplara borç/alacak kaydı yapılarak hesapların ve mali tabloların doğruluğu sağlanmalıdır.

4.2. 4562 Sayılı Kanunun Geçici 9 Maddesi 12 Nisan 2011 Tarihinde Yürürlüğe Girdiği Halde, Bakanlık Kredisi Kullanmamış ya da Kredi Borcunu Ödemiş Olan OSB'lerce Kişilere parsel tahsisleri yapıldığı halde, OSB'lere Ödeme Yapılmaması

Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan 3 OSB tarafından belli

şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz olarak toplam 31 adet parsel tahsisi yapıldığı halde, Ekonomi Bakanlığının uygun görüş vermemesi ve bu nedenle parsel değeri tespit edilememesi ve de Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık arasında protokol düzenlenememesi sebebiyle parsel değerlerinin OSB'lere ödenemediği görülmüştür.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa eklenen Geçici Madde 9 'un (b) bendi ile; Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerden belirli şartları taşıyan kişilere yapılan tahsislerde, parselin değerinin OSB tüzel kişiliğine Hazinece ödeneceği ve tahsis edilen parsellerin mahsup işlemlerine esas değerinin hesabında, Bakanlıkça Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle her organize sanayi bölgesi için tespit edilen yılı metrekare fiyatın dikkate alınacağı belirtilmektedir.

Bu maddeye istinaden 2011/2151 sayılı BKK ile yürürlüğe konan Yönetmelik'in 13'üncü maddesi ile, 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde tahsis edilen parsellerin kamulaştırma, altyapı inşaatı ve arıtma tesisi maliyetinden oluşan bedelleri ve Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle belirtilen hesaplamalar sonucu elde edilen yılı metrekare fiyatı üzerinden Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen oranlarda hesaplanan bedelin, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık arasında yapılacak protokol hükümlerine göre OSB'ye ödeneceği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde, Bakanlıkça Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınacağı belirtilmekte ise de; 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nın Geçici 2' nci maddesinin 1' nci fıkrası hükmü ile; Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü ile Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü söz konusu OSB parsel tahsis bedelleri gibi görevleri nedeniyle doğmuş yükümlülükler de dahil olmak üzere, her türlü borç ve alacaklarıyla birlikte Ekonomi Bakanlığına devredilirken aynı maddenin 6'ncı fıkrası ile de, anılan Genel Müdürlüklerin görevleri nedeniyle Hazine Müsteşarlığına yapılan atıfların Ekonomi Bakanlığına yapılmış sayılacağı açıkça hükme bağlanmıştır.

Bu nedenlerle, gerek Bakanlık kredisi kullanarak borcunu ödemekte olan, gerekse Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'ler tarafından gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz olarak tahsis yapılan parselin değerinin tespitinde Hazine Müsteşarlığı tarafından verilecek uygun görüşün Ekonomi Bakanlığı tarafından verilmesi, Ekonomi Bakanlığının uygun görüşü ile birlikte hesaplanan parsel

bedelinin, Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık arasında yapılacak protokol hükümlerine göre OSB'lere ödenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 1.1 12/04/2011 tarihli ve 27903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6215 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 20'nci maddesi ile 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na eklenen geçici 9'uncu madde kapsamında,

- Bakanlık kredisi kullanan organize sanayi bölgelerinde mahsup işlemlerine esas parsel bedellerinin tespitinde Hazine Müsteşarlığının uygun görüşünün alınması,
- Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan organize sanayi bölgelerinde tahsis edilen parselin değeri organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine Hazinece ödenmesine ilişkin protokol yapılması,

hususlarında Ekonomi Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı arasındaki uyuşmazlık nedeniyle ortaya çıkan sorunun çözülmesi için, söz konusu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde değişiklik yapılması yönünde mevzuat çalışmaları devam etmekte olduğu,

1.2 Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerden 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na eklenen Geçici 9'uncu maddesi kapsamında tamamen veya kısmen bedelsiz parsel tahsis edenlerden ödemeye ilişkin talep gelmemiştir. Ancak, konuya ilişkin mevzuat değişikliği olması halinde talepte bulunan OSB'lere ödeme yapılabileceği,

şeklinde açıklama yapılmıştır.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; 4562 sayılı Kanunun Geçici 9 uncu maddesi kapsamında tamamen veya kısmen bedelsiz parsel tahsis edilen OSB'lerin yasa gereği Bakanlığa olan borçlarının mahsup işlemlerinde Ekonomi Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı arasındaki uyuşmazlık nedeniyle ortaya çıkan sorunun çözülmesi için, söz konusu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde değişiklik yapılması yönünde mevzuat çalışmaları devam etmekte olduğu ve Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerden 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na eklenen Geçici 9'uncu maddesi kapsamında tamamen veya kısmen bedelsiz parsel tahsis edenlerden ödemeye ilişkin talep gelmediği, ancak konuya ilişkin mevzuat değişikliği olması halinde talepte bulunan OSB'lere ödeme yapılabileceği belirtilmiş ise de;

637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nın "Hak ve Yetkiler" ile "Personelin Devri ve Atıflar" başlıklı Geçici 2 nci maddesinin 1 nci fıkrası

hükmü ile Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü ile Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü söz konusu OSB parsel tahsis bedelleri gibi görevleri nedeniyle doğmuş yükümlülükler de dahil olmak üzere, her türlü borç ve alacaklarıyla birlikte Ekonomi Bakanlığına devredildiği, aynı maddenin 6 ncı fıkrası hükmü ile anılan Genel Müdürlüklerin görevleri nedeniyle Hazine Müsteşarlığına yapılan atıfların Ekonomi Bakanlığına yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu nedenle 4562 sayılı Kanunda yer alan ve parsel bedellerinin değerlerinin belirlenmesinde Ekonomi Bakanlığının uygun görüşünün alınması gerektiği, Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerde parsel bedellerinin Hazinece karşılanmasın da ise, Ekonomi Bakanlığının uygun görüşü ile birlikte hesaplanan parsel bedelinin, Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık arasında yapılacak protokol hükümlerine göre OSB'lere ödenmesi gerekmektedir.

Ancak, 4562 Sayılı Kanunun Geçici 9 Maddesi 12 Nisan 2011 Tarihinde yürürlüğe girdiği halde, Ekonomi Bakanlığının parsel bedellerinin değerlerinin belirlenmesinde ve Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerde tahsis edilen parsel bedellerinin Hazinece karşılanması konusundaki olumsuz mahiyetteki görüşleri nedeniyle mahsup işlemleri ve ödemeler yapılamadığından yetkili kurumun yeni bir düzenleme ile belirlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 5: OSB ve KSS'lere Verilen Kredilere Ait Anaparaya İlave Edilen Faizler İle Bu Krediler İçin Tahakkuk Ettirilen Faizlerin İlgili Hesaplarda Takiplerinin Yapılmaması

5.1. OSB ve KSS'lere Verilen Kredi Anaparalarına Eklenen Faizlerin 232 ve Diğer İlgili Hesaplara Kaydedilerek Mali Tabloların Doğruluğu Sağlanmalıdır.

635 Sayılı Bilim, Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9'uncu maddesi, 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği kapsamında Maliye Bakanlığı ile Bakanlık arasında düzenlenen protokol ile belirlenen esas ve usullere göre;

1) OSB'lerin talepleri halinde arsa, altyapı giderleri, genel idari giderleri ve bölge müdürlüğü hizmet binası inşaatları için verilen kredilere, Bakanlık ile T. Halk Bankası A.Ş.

Genel Müdürlüğünce Bankacılık Hizmetleri Protokolünün 13'üncü maddesi gereğince; her yılın Aralık ayında hesaplanan ve OSB'ce ödenemeyen ve talep üzerine Bakanlığın uygun görmesi ile 2013 ve 2014 yılında anaparaya ilave edilen (726.001 + 4.384.616.-) 5.110.617,00 Türk Lirası faiz tutarının, 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına borç kaydedilmesi gerekirken bu kaydın yapılmadığı,

2) KSS'lerin talepleri halinde sanayi sitelerinin altyapı inşaatının tamamı, üstyapı inşaatının ise yüzde yetmişine kadar verilen kredilere, Bakanlık ile T. Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünce Bankacılık Hizmetleri Protokolünün 18'inci maddesi gereğince, Bakanlıkça verilen kredilerin Sanayi Sitelerinin hesaplarına geçtikleri tarihlerden itibaren kredi itfa başlangıcına kadar, 30 Haziran ve 31 Aralık dönemlerinde her 6 ayda bir tahakkuk ettirilerek biriktirilen ve 31.12.2014 tarihi itibarıyla 881.912,00 Türk Lirası faiz kredi borcuna eklenerek anaparaya dönüştüğünden bu tutarın 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına borç kaydedilmesi gerekirken bu muhasebe kaydının yapılmadığı,

Tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 150,151 ve 152'nci maddelerinde 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının niteliği, hesaba ilişkin işlemler ve hesabın işleyişi düzenlenmiştir. "Hesabın İşleyişi" başlıklı 152'nci maddesinde; Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı alacaklara işlemiş faizlerden, alacağın aslına ilave edilen ve bir yılı aşan bir sürede tahsili gerekenlerin bu hesaba borç, faizin içinde bulunulan faaliyet dönemine ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, geçmiş yıllara ait olan kısmının ise 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedileceği, ayrıca ödeneği temin edildiğinde söz konusu tutarın, 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, düzenlenmiştir.

5.2. OSB ve KSS'lere Verilen Krediler İçin Tahakkuk Ettirilen Faizlerin Bir Kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabı ve 600 Gelirler Hesabına Kaydedilmekle Birlikte, Yıl Sonu İtibarıyla Bu Hesaplara Kaydedilmeyen Faiz Tutarları Bulunmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 121, 122 ve 123'üncü maddelerinde 181 Gelir Tahakkukları Hesabının niteliği, hesaba ilişkin işlemler ve hesabın işleyişi düzenlenmiştir. "Hesabın İşleyişi" başlıklı 123. Maddenin (1). a. 2. bendinde; Dönen ve duran varlıklar ana hesap grubu içindeki kurum alacakları hesaplarında yer alan tutarlar için yıl sonlarında geçici

mizandan önce tahakkuk ettirilen ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsil edilecek olan işlemler faizler bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği,

Aynı maddenin (b).1. bendinde; Gelir tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben tahsil edilenler bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği,

Yine aynı maddenin (b).3. bendinde; Dönen ve duran varlıklar ana hesap grubu içindeki kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olmayanlara ilişkin olarak hesaplanmış bu hesapta kayıtlı faizlerden anaparaya eklenenler bu hesaba alacak, ilgili kurum alacakları hesabına borç kaydedileceği, ayrıca, ödeneği temin edildiğinde söz konusu faiz tutarı 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği,

Düzenlenmiştir.

Bu nedenle 2014 yılında;

OSB'lere verilen krediler için hesaplanan 18.437.474,00

KSS'lere verilen krediler için hesaplanan 387.395,00

Olmak üzere toplam 18.824.869,00 Türk Lirası faizin 181 Gelir Tahakkukları ve 600 Gelirler Hesabına kaydedilerek mali tabloların doğruluğu sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; 23/03/2015 tarihi itibarıyla, OSB ve SS'lere verilen krediler için itfa başlangıcına kadar hesaplanan ve anaparaya ilave edilen faiz ile itfa döneminde tahakkuk eden faizlerin vadesinde ödenememesi sonucu ertelenerek tekrar anaparaya ilave edilen faiz tutarı ile yıl sonuna kadar tahsil edilecek faiz tutarının muhasebe kayıtlarına alınmak üzere Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne bildirildiği, 13/05/2015 tarihli ve 20150014318, 20150014321, 20150014342 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişleriyle muhasebe kayıtlarına yansıtıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, bulguda konu edilen faizlerin muhasebe işlem fişleri ile ilgili hesaplara kayıtların yapıldığını belirtmiş ise de; düzeltme kayıtları 2015 yılında yapıldığından bu hesaplar 2014 yılı mali tablolarında hatalı olarak yer almaktadır.

BULGU 6: OSB Tarafından Kullanılan Kredilerden, Bedelsiz Tahsis Edilen Parseller İçin Mahsuplaşma Yapıldığı Halde Kurum Alacağı Olarak Yer Alması

2013 yılı Denetim Raporunda; OSB’de yer alan parsellerin 5084 sayılı Kanunun Geçici Madde 1 kapsamında gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz tahsis edilmesi nedeniyle önceden OSB’ye kullanılan kredilerden yapılan mahsupların, 232 Hesapta takibinin yapılmadığı ve hala kurum alacağı olarak yer aldığı konu edilmişti. 2014 yılında yapılan bazı bedelsiz tahsisler 232 hesapta takip edilmekle beraber, bazı tahsislerin bu hesapta takip edilmediği ve kurum alacağı olarak yer aldığı görülmüştür.

29.01.2004 tarihli 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici Madde 1 ve bu maddeye göre çıkarılan Organize Sanayi Bölgelerinde Yer Alan Parsellerin Gerçek veya Tüzel Kişilere Bedelsiz Tahsisine İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince; OSB’lerce yatırımcılara bedelsiz tahsis edilen parsellerle ilgili olarak daha önceden OSB’ye kullanılan kredi tutarından;

2010 ve önceki yıllar	96.972.707,00
2011 yılı	5.457.930,00
2012 yılı	42.595.617,00
2013 yılı	39.933.218,00
2014 yılı	4.534.383,00
TOPLAM	189.493.855,00

Mahsup işlemleri yapıldığı halde bu tutarların, 232- Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydı yapılarak alacaklardan düşülmesi gerekirken bu kaydın yapılmadığı ve mahsup yapılan tutarların bu hesapta hala kurum alacağı olarak yer aldığı, bu sebeple mali tablolarda 232 hesabının borç bakiyesinin 189.493.855,00 Türk Lirası fazla olduğu tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 150, 151 ve 152’nci maddelerinde 232

Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının niteliği, hesaba ilişkin işlemler ve hesabın işleyişi düzenlenmiştir. 152'nci maddesinde; Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan herhangi bir nedenle tenzil veya terkinin gereken anapara ve anaparaya eklenmiş faiz tutarı toplamının bu hesaba, anaparaya eklenmemiş işlemiş faiz tutarının içinde bulunulan faaliyet dönemine ait olan kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş yıllara ait olan kısmının 281 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak, anapara ve faiz tutarı toplamının 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği, ayrıca ödeneği temin edildiğinde anapara ve faiz tutarı tamamının 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, düzenlenmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, OSB'lerce yatırımcılara bedelsiz tahsis edilen parsellerin toplam 189.493.855,00 Türk Lirası bedeli daha önceden OSB'ye kullanılan kredi tutarından mahsup işlemleri yapıldığından, bu tutarın 232 hesaba alacak, diğer ilgili hesaplara da borç/alacak kayıtları yapılarak hesapların ve mali tabloların doğruluğu sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında 02/10/2014 tarihli ve 4144 sayılı yazımızla (Ek:8) Kanun'un geçici 1'inci maddesi kapsamında daha önceden OSB'lere kullanılan kredi tutarı üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılmasının istenildiği, Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğünün cevabi yazısında ise 5084 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesi kapsamında daha önceden OSB'lere kullanılan kredi tutarından mahsup edilen meblağın gider kaydına ilişkin muhasebeleştirme işleminin yapılabilmesi için öncelikle ödeneğin temin edilmesi, harcamaya ilişkin kanıtlayıcı belgelerin tamamlanmasından sonra da Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) üzerinden ödeme emri belgesi düzenlenmesi gerektiğinin bildirildiği,

Ancak, 27/12/2014 tarihli ve 29218 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01/01/2015 tarihinde yürürlüğe giren Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının İşleyişini Düzenleyen 152'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinin altıncı alt bendinde "Bütçedeki ödeneğine dayalı olarak verilmiş olan borçlardan kaynaklanan ve bu hesapta kayıtlı olan alacaklardan, herhangi bir nedenle tenzil veya terkinin gereken anapara ve anaparaya eklenmiş faiz tutarı toplamı bu hesaba, anaparaya eklenmemiş işlemiş faiz tutarının içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600-Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ya da yıllara ait olan kısmı 281-Gelir Tahakkukları Hesabına

alacak, anapara ve faiz tutarı toplamı 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.” hükmüne yer verildiğinden söz konusu mahsup işlemi açısından ödenek ihtiyacının ortadan kalktığı, işlemin bu çerçevede tesis edilmesi için Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yazıldığı ve işlemlerin devam ettiği,

belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, 27/12/2014 tarihli ve 29218 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01/01/2015 tarihinde yürürlüğe giren Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde yapılan düzenleme ile Kurum alacağı olarak 232 hesapta yer alan tutarlardan yapılacak mahsup işlemleri için ödenek ihtiyacı kalkması sebebiyle mahsup işlemlerinin yapılmakta olduğu belirtmiş ise de; düzeltme kayıtları 2015 yılında yapılacağından bu hesaplar 2014 yılı mali tablolarında hatalı olarak yer almaktadır.

BULGU 7: OSB Ve KSS’lere Verilen Kredilerden, Dönem Sonunda Vadesi Bir Yılın Altına İnenlerin, 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında Takiplerinin Yapılmaması

Organize Sanayi Bölgelerine ve Küçük Sanayi Sitelerine verilen kredilerden dönem sonunda 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin 132-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına borç, 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydı yapılması gerekirken bu muhasebe kaydının yapılmadığı, bu nedenle dönem sonunda vadesi bir yıl ve daha az kalan alacakların 132 Hesaba kaydedilmeyerek mali tablolarda bu hesabın yer almadığı, 232 hesaba dahil olduğu ve tahsilatların da bu hesaptan yapıldığı 2013 yılı denetim raporunda da konu edildiği halde uygulamanın aynen devam ettiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 71, 72 ve 73’üncü maddelerinde 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının niteliği, hesaba ilişkin işlemler ve hesabın işleyişi düzenlenmiştir. “ Hesabın İşleyişi” başlıklı 73’üncü maddesinde; dönem sonunda, duran varlıklar ana hesap grubundaki kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği,

Aynı maddenin b.1. bendinde de; bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen borçların anapara ve faizleri karşılığı yapılan tahsilatların, bir taraftan 102 Banka Hesabı ya da ilgili

diğer hesaplara borç, anapara ve anaparaya eklenmiş faiz tutarının bu hesaba, anaparaya eklenmemiş faiz tutarının içinde bulunulan döneme ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, geçmiş dönemlere ait olan kısmının ise 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak; diğer taraftan tahsilâtın tamamının 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği, hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, Organize Sanayi Bölgelerine ve Küçük Sanayi Sitelerine verilen kredilerden dönem sonunda 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına borç, 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydı yapılması, verilen borçların anapara ve faizleri karşılığı yapılan tahsilâtların ise 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına ve ilgili diğer hesaplara alacak, 102 Banka ve ilgili diğer hesaplara da borç kaydı yapılarak hesapların ve mali tabloların doğruluğu sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Vadesi bir yılın altına inen bir adet OSB projesine ilişkin alacak tutarı kaydı yapılmak üzere Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne bildirildiği ve 13/05/2015 tarihli ve 20150014319 numaralı muhasebe işlem fişiyle kayıtlara yansıtıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, bulguda konu edilen vadesi bir yılın altına inen bir adet OSB projesine ilişkin alacak tutarının 2015 yılında muhasebe kayıtlarına yansıtıldığını belirtmiş ise de; ilgili kayıt 2015 yılında yapıldığından bu hesaplar 2014 yılı mali tablolarında hatalı olarak yer almaktadır.

BULGU 8: OSB'lere ve KSS'lere Verilen Krediler İle Faizlerin, İtfa Döneminde veya Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Takibe Alındığı Halde İlgili Hesaplarda Kaydının Tutulmaması

OSB ve KSS'lere verilen kredilerin itfa döneminde anapara ile birlikte faiz taksitlerinin vadesinde ödenmemesi sebebiyle; Bakanlıktan borcun ertelenmesi/ anaparaya ilavesi şeklinde bir talepte bulunmamaları veya talepte bulunmakla birlikte yapılan başvurunun Bakanlıkça uygun görülmemesi halinde borcun tamamı muacceliyet kazanacaktır. Bu şekilde ödenmeyen kredi ve faizlerin tahsili için Bakanlıkça Bankaya talimat yazılarak 15.672.824,00 Türk Lirası kredi ve 766.527.00 Türk Lirası faiz alacağı olmak üzere toplam

16.439.351,00 Türk Lirası takibe alındığı halde, 232- Kurumca verilen Borçlardan Alacaklar ve 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak, 137- Takipteki Kurum Alacakları Hesabına borç kaydedilmesi gerekirken bu kaydın yapılmadığı ve bu kayda bağlı olarak takipteki 16.439.351,00 Türk Lirası alacak için 138- Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hesabına alacak, 630- Giderler Hesabına borç kaydedilerek karşılık ayrılması gerekirken bu işlemin yapılmadığı, bu nedenle yukarıdaki tutarın mali tablolardaki hesaplarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 74,75 ve 76'ncı maddelerinde 137- Takipteki Kurum Alacakları Hesabının niteliği, hesaba ilişkin işlemler ve hesabın işleyişi düzenlenmiştir. 76.(1).a.1'inci maddesinde; dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki kurum alacaklarından vadesinde tahsil edilemeyen tutarlar ile bunlara ilişkin işlemiş faiz geliri alacakları toplamının bu hesaba borç; anaparaya eklenmemiş olan işlemiş faiz alacağının ilgisine göre 181-Gelir Tahakkukları Hesabı veya 600-Gelirler Hesabına, kalanın ilgisine göre 132-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği, aynı maddenin (1).a.2'nci bendinde de; duran varlıklar ana hesap grubu içindeki kurum alacaklarından çeşitli nedenlerle muaccel hale gelen tutarlar ile bunlara ilişkin işlemiş faiz geliri alacakları toplamının bu hesaba borç; anaparaya eklenmemiş olan işlemiş faiz alacağının ilgisine göre 181-Gelir Tahakkukları Hesabı veya 281-Gelir Tahakkukları Hesabı ya da 600-Gelirler Hesabına, kalanın ilgisine göre 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği, hükümlerine yer verilmiştir.

Yine aynı Yönetmeliğin 77 ve 78'inci maddelerinde 138- Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hesabının niteliği ve hesabın işleyişi düzenlenmiştir. 78.(1).a.1'inci maddesinde; takipteki kurum alacakları için ayrılan karşılık tutarlarının bu hesaba alacak, 630- Giderler Hesabına borç kaydedileceği, belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, OSB ve KSS'lere verilen kredilerin itfa döneminde anapara ile birlikte faiz taksitlerinin vadesinde ödenememesi sebebiyle muacceliyet kazanan 16.439.351,00 Türk Lirası borcun tamamı için Banka tarafından takibi yapıldığından, belirtilen tutarın 132/232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar ve 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak, 137- Takipteki Kurum Alacakları Hesabı ve 138- Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hesabı ve diğer ilgili hesaplara kayıtlar yapılarak bu hesapların mali tablolarda yer alması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Kanuni takibe alınan toplam 16.439.351 TL kayıtlara alınmak üzere Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne bildirildiği ve 13/05/2015 tarihli ve 20150014320 ve 20150014343 numaralı muhasebe işlem fişiyle kayıtlara yansıtıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, kanuni takibe alınan toplam 16.439.351 TL nin Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğünce 2015 yılında muhasebe kayıtlarına yansıtıldığını belirtmiş ise de; bu kayıtlar 2015 yılında yapıldığından 2014 yılı mali tablolarında bazı hesaplar yer almamakta, bazı hesaplar ise hatalı olarak yer almaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>